

IT-fakultetens mål och handlingsplan för miljö och hållbar utveckling 2009-2010

IT-fakulteten har i sin handlingsplan utgått ifrån universitetets handlingsplan för miljö och hållbar utveckling och Chalmers miljöpolicy.

Fastställd av fakultetsnämnden den 11 juni 2009.

Reviderad av miljösamordnare Michael Morin 2009-12-16, med kompletterande uppgifter avseende mätmetoder av målen.

Arbetet styrs även av Högskolelagen samt miljöcertifieringen enligt ISO14001 och EMAS. I universitetets strategiska plan står att "Hållbar utveckling är angeläget för oss, vi prövar alltid de sociala, ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna i ett längre tidsperspektiv. Det gäller både människor och naturresurser och utgår från en helhetssyn på samhällets behov, förutsättningar och problem. Genom ett systematiskt miljöarbete ska vi minska den samlade miljöbelastningen." I Högskolelagen; 1 kap, 5 §, fastställs att "Högskolorna skall i sin verksamhet främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa".

Fakulteten skall genom ett systematiskt miljöarbete sträva efter att förebygga eller minska den samlade miljöbelastningen. Miljöhänsyn skall vägas in i alla beslut. Såväl forskning och undervisning, som administration, förvaltning och tekniska funktioner skall präglas av miljömedvetenhet.

Begreppet hållbar utveckling lanserades för första gången i Brundtland-kommissionens rapport *Our Common future* 1987. Där definierades hållbar utveckling som "att utvecklingen tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov".

Hållbar utveckling har tre olika dimensioner: ekologisk, social och ekonomisk. All forskning och utbildning inom IT-fakulteten kan sägas syfta till en socialt hållbar utveckling. Denna handlingsplan för miljö och hållbar utveckling omfattar dels åtgärder för att bidra till ett mer ekologiskt hållbart samhälle, dels åtgärder som syftar till att i större utsträckning integrera alla tre dimensionerna av en hållbar utveckling.

Utbildning, forskning och vår profil skall lyftas fram i relation till hållbarhet: vad gör vi i forskning och undervisning som kan definieras som exempel på hållbar utveckling.

1. Mål för område forskning och forskarutbildning

Att inventera och synliggöra hållbar IT-utveckling som perspektiv inom forskning och forskarutbildning.

Uppdrag

Rapportera årligen forskningen inom IT-fakulteten med inslag av hållbar utveckling samt publicera resultatet på IT-fakultetens hemsida. Rapporten skall vara lättillgänglig för samtliga av IT-fakultetens intressenter.

Ansvar

Prodekanus

Resursperson

Miljörepresentanterna vid institutionerna

Mätmetod: antal forskningsseminarier som innefattar hållbar IT.

2. Mål för område utbildning

Utbildning och forskning inom IT-fakulteten behandlar informationsteknologins (IT) användning i samhället generellt. Ett viktigt område är att verka för hållbar IT-utveckling, vad gäller såväl utveckling av själva tekniken som dess användning. I den meningen studeras säkerhet, pålitliga system, hur IT kan bidra till bättre och långsiktigt hållbara samhällstjänster inom t.ex. hälsa, vård, omsorg, skola, kommunal verksamhet etc. Vidare studeras hur IT kan bidra till att utveckla en långsiktig konkurrenskraft hos regionens näringsliv, där regionens särart och unika miljö värnas.

IT-fakultetens institutioner studerar också hur IT kan bidra till att utveckla medborgarnas levnadssituation, sociala kontaktnät, bekvämlighet, säkerhet och trygghet i samhället.

Uppdrag

- Den enskilde läraren skall kontinuerligt utröna huruvida hållbar IT-utveckling kan ingå som perspektiv i de moment som läraren själv avhandlar. Detta är den enskilt viktigaste insatsen.
- Kursansvarig lärare, skall tillsammans med i kursen medverkande lärare diskutera hur hållbar IT-utveckling kan komma till uttryck i kursens olika moment. Kursens relation till hållbar utveckling skall redogöras för i kursplanen.
- Programansvarig skall säkerställa att studenterna i programmet fått tillfälle att belysa sin utbildning och problematisera sina kunskaper och sin möjliga framtida yrkesroll i relation till hållbar utveckling.
- IT-fakulteten skall ingå i Miljöbron för att skapa förutsättningar för examensarbeten som rör hållbar utveckling.

Den enskilde läraren skall erbjudas stöd av kurs/programledare vid kurs- och programmöten. Programledarna skall i sin tur få råd och stöd av utbildningsansvarig vid institutionen. Undervisande personal uppmanas att delta i det utbildningsutbud som ges vid Chalmers och universitetet. Institutionerna skall ta vara på "eldsjälar" som kan inspirera lärare som inte har samma drivkraft.

Ansvar

Prefekterna

Resursperson

Miljörepresentanterna vid institutionerna

Mätmetod: andelen kurser som hållbarhetsklassificerats.

3. Mål för område samverkan med omgivande samhälle

Hållbarhet skall vara i fokus: vi ska ta fasta på begreppet hållbar utveckling och definiera aspekter som utgår från informationsteknik och dess användning, men också relatera detta till miljö, genus, sociala frågor, likabehandling m.m. IT-fakultetens arbete för hållbar utveckling kommuniceras på ett för allmänheten lättillgängligt sätt. Detta inkluderar öppna seminarier, IT-fakultetens hemsida, men även de samarbetsorganisationer som IT-fakulteten ingår i.

Uppdrag

- IT-fakultetens arbete skall vara tillgängligt via universitetets miljöportal
- IT-fakultetens miljöarbete skall synliggöras via hemsidan på ett lättillgängligt sätt.

Ansvar

Dekanus

Resursperson

Informatören vid fakulteten respektive institutionerna

Mätmetod: antal öppna seminarier som innefattar hållbar IT.

4. Mål för område klimatpåverkan

Att minska utsläppen av klimatpåverkande gaser under handlingsplanens tidsperiod.

4.1 Tjänsteresor, resor till och från arbetsplatsen och transporter

Tjänsteresor är en viktig del av verksamheten. Det är därför angeläget att när resa påkallas genomföra den med så liten klimatpåverkan som möjligt. Det är också viktigt att alternativ till resa övervägs.

Uppdrag

- Redovisa en årlig sammanställning av IT-fakultetens tjänsteresors koldioxidutsläpp
- Genomföra en analys av sammanställningarna för att utarbeta handlingsförslag
- Tillhandahålla enkel utbildningsinformation kring hantering av videokonferenser
- Varje anställd skall under året ges tekniska förutsättningar att kunna delta och arrangera telefonkonferenser ifrån sin arbetsplats.

Ansvar

Miljösamordnaren

Resursperson

Miljörepresentanter vid institutionerna

Mätmetod: minska andel flygresor till Stockholm till förmån för tågresor.

4.2 Energianvändning

Att mäta och minska IT-fakultetens elförbrukning

Uppdrag

- Mäta elförbrukningen (exkl. kyla och ventilation)
- Sammanställa och följa upp av elförbrukningen varje kvartal
- Minska elförbrukningen med 5 %
- Kommunikationsmaterial skall tas fram för att engagera personal och studenter i att minska energiförbrukningen

Ansvar

Miljösamordnaren

Resursperson

Miljörepresenterna

Mätmetod: jämföra elförbrukningen halvårsvis.

5. Avfall och källsortering

Att det nya återvinningssystemet implementeras med hjälp av god information, utbildning och uppföljning

Uppdrag

- Kontinuerlig uppföljning och åtgärder för att skynda på en god källsortering

Ansvar

Miljösamordnaren

Resursperson

5.2 Inköp, resursförbrukning och upphandling

Att öka inköpsansvarigas kunskap kring miljöaspekter vid inköp samt minska IT-fakultetens inköp av resurser med negativ klimatpåverkan

Uppdrag

- Varje inköpare måste ha gått en miljöutbildning
- Framtagande av miljöriktlinjer för inköp
- Redovisning av IT-fakultetens pappersförbrukning
- Minskning av pappersanvändning med 5 %

Ansvar

Prefekterna

Resursperson

Miljösamordnaren

Mätmetod: pappersförbrukningen på årsbasis relaterat till antal studenter och personal.

6. Mål för område farliga kemikalier

- I den mån vi har farliga kemikalier skall de redovisas i kemikaliehanteringssystemet KLARA.

Ansvar

Miljösamordnaren

Resursperson

Program kemikalieansvarig

Mätmetod: årlig inventering av kemikalierna.

7. Mål för område kompetensutveckling

Att skapa engagemang genom kompetensutveckling.

Uppdrag

- Anordna ett halvdagsseminarium kring hållbar IT med inbjudna gäster för personal och studenter.

Ansvar

Dekanus

Resursperson

Miljörepresentanterna

Mätmetod: antal seminarier som innefattar hållbar IT.

Vad kan jag som anställd eller student bidra med?

Som anställd och student vid IT-fakulteten kan du själv bidra till hållbar utveckling genom att

- Utveckla nya tekniker, applikationer, tjänster, teorier och tankemodeller som främjar hållbar IT-utveckling
- Källsortera ditt avfall
- Släck ljuset efter dig
- Stänga av elektrisk apparatur helt när den inte används
- Kopiera dubbelsidigt
- Miljöanpassa dina tjänsteresor
- Ställa miljökrav när du köper in varor och tjänster

8. Uppföljning av handlingsplanen

Uppföljning av handlingsplanen skall göras en gång per år, då genomgång skall ske huruvida de angivna målen har uppnåtts. Om detta inte kan ske skall skälen anges och vad som planeras för att målen uppnås snarast. Vid detta möte skall också formuleras nya mål för det kommande året.

Informatörerna uppmanas att ha hållbarhetsmedvetande och rapportera till miljösamordnaren på fakulteten t ex kurser, föredrag, forskning och andra aktiviteter som går att betrakta som exempel på arbete för hållbarhet.